

2. mezinárodní konference BOZP „Bezpečné pracoviště“ a česko-slovenský seminář „Bezpečné stavenisko“

 17.10.2014

2. International OSH conference „Workplace Safe“ and CZECH - SLOVAK seminar „Safe building site“

Hana Hlavičková¹, Alena Horáčková²

¹ Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., hlavickova@vubp-praha.cz

² Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., horackova@vubp-praha.cz

BOZP

dobrá praxe

konference

soutěže

stavebnictví

koordinátor BOZP

koordinátoři

Abstrakt

Občanské sdružení „Spoločná vízia“ pod záštitou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pořádala v květnu 2014 již druhé setkání zástupců institucí státní správy, orgánů státního dozoru, profesních sdružení a sociálních partnerů ze Slovenska a České republiky nad otázkami souvisejících s BOZP na pracovištích.

Klíčová slova: BOZP, konference, stavebnictví, koordinátor, dobrá praxe, soutěže

Abstract

In May 2014 the citizens association “Spoločná vízia” under the aegis of the Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the Slovak Republic organized the second meeting of representatives of government, inspection bodies, professional associations and social partners from Slovakia and the Czech Republic dealing with the tasks of occupational safety and health at workplaces.

Key words: OSH, conferences, civil engineering, coordinator, good practice, competitions

Občanské sdružení Spoločná vízia a spol. BOZPO, s.r.o., Prievidza, navázaly na úspěšnou konferenci z roku 2013 a na základě odborných závěrů a zájmu odborníků BOZP se rozhodly uspořádat další ročník této mimořádně kladně hodnocené konference - **INCOBOZ 2014**.

Cílem 2. ročníku konference bylo prezentovat stejně jako v loňském roce nové trendy, postupy prevence a zkušenosti v

BOZP. Snahou také bylo zamyslet se nad zlepšením pracovních podmínek ve stavebnictví a s tím spojenými legislativními úpravami, které si z důvodu neustálého technického a technologického vývoje, ale i z přístupů zaměstnavatelů a zaměstnanců tato oblast žádá.

Jedním ze společných jmenovatelů obou akcí je iniciativa pracovníků z praxe. Odborníci na bezpečnost práce, kteří přímo na pracovištích a staveništích uplatňují požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví, velmi dobře vědí, s jakými problémy se musí pracovníci dennodenně potkávat a jak je složité realizovat potřebná opatření pro udržení a zvyšování úrovně BOZP. Společná vize v České republice i na Slovensku se zaměřuje na problematiku stavebnictví a úlohu koordinátorů. Mezinárodní konference poskytla platformu pro širokou paletu přednášek i neformálních diskusí, při nichž se ukazovalo, že problémy, s nimiž se setkávají kolegové na Slovensku, mají blízko i k problémům v České republice.

Ve třech jednacích dnech, za účasti slovenských, českých i dalších zahraničních řečníků, byly představeny pohledy a názory jednotlivých zástupců z institucí státní správy, orgánů státního dozoru, profesních sdružení a sociálních partnerů na otázky související s BOZP na pracovištích.

Program konference se především zaměřil na:

- hodnocení současné situace BOZP na pracovištích v EU,
- aktuální předpisy v oblasti BOZP,
- příklady implementace dobré praxe a účinných řešení,
- zkušenosti z koordinace BOZP v SR a EU.

V rámci konference byl zajištěn i doprovodný program, který zahrnul problematiku:

- poskytnutí první pomoci zraněnému,
- rozšířeného preventivního lékařského vyšetření,
- prezentace soutěže o nejzajímavější fotografii z oblasti BOZP "BOZP foto roka".

První den konference byl zaměřen na hodnocení současné situace BOZP na pracovištích v Evropské unii a aktuální stav předpisů v oblasti BOZP. Právní předpisy SR v oblasti BOZP upravují povinnosti, opatření a úlohy zaměstnavatelů, zaměstnanců, veřejných orgánů, sociálních partnerů a dalších zainteresovaných institucí. Přehled všeobecných závazných právních předpisů pro tuto oblast je harmonizován s právně závaznými dokumenty EU a standardy Mezinárodní organizace práce.

Způsob a rozsah implementace evropských předpisů do původně společného československého právního systému není pochopitelně totožný. Např. Slovenská republika zavedla povinnost jmenování koordinátora dříve než ČR, stále se však potýká s obdobnými problémy, jako v případě českých koordinátorů. V oblasti práce ve výškách bude na Slovensku teprve nyní rušen předpis z roku 1990, jehož novela v České republice byla vydána již v roce 2005.

Vlastní implementace evropských předpisů je ovšem pouze začátek. Uplatňování jejich požadavků v praxi ukazuje, že je také potřeba průběžně sledovat následné dopady a na základě jejich vyhodnocení pak reagovat vhodnými opatřeními tak, aby bezpečnost práce nebyla chápána jako přítěž, ale jako pozitivní prvek. Významnou roli má v této oblasti také inspekce práce a odbornost inspektorů, která se podílí velkou měrou na jejich důvěryhodnosti.

Stejně jako v České republice jsou to i na Slovensku velké společnosti, které kladou větší důraz na problematiku BOZP. Jejich zástupci při svých prezentacích na konferenci informovali o snaze zapojovat do dění kolem bezpečnosti práce co největší počet zaměstnanců a o prostředcích, jak toho dosáhnout.

Příklady implementace správné praxe v oblasti BOZP na pracovištích byly předmětem jednání druhého a třetího dne konference. Hlavní význam správné praxe spočívá v ověření praktické aplikace předpisových požadavků a důkazu, že

skutečně přinášejí očekávané výsledky. Tímto způsobem by se měl potlačit nebo zcela odstranit formální přístup k problematice bezpečnosti práce. Přednášející uvedli k tomuto tématu řadu konkrétních příkladů. V této souvislosti by se nemělo zapomínat ani na zpětnou vazbu, která by měla vést ke zkvalitňování předpisové základny.

Řada přednášek se dotýkala zkušeností souvisejících s činnostmi koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích. Stejně jako již mnohokrát v minulosti i nyní byla zdůrazňována potřeba ustavení a aktivity koordinátora již ve fázi přípravy stavby. Častou chybou jsou případy, kdy koordinátor supluje činnost odborně způsobilých osob pro identifikaci rizik u jednotlivých subdodavatelů.

Zástupkyně VÚBP, v.v.i., na konferenci nabídly informace o oborovém portálu BOZPinfo.cz, který zprostředkovává řadu informací z problematiky projednávané na této konferenci.

Výběr příspěvků

„Bezpečnost práce na pracovištích v ČR“

Ing. Ondřej Varta, ředitel odboru pro BOZP a VTZ SUIP ČR

Mgr. Zdeněk Šindlář, ředitel odboru právního

Státní úřad inspekce práce ČR

Jedním z hlavních úkolů k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je omezovat rizika ohrožující životy a zdraví zaměstnanců. Povinnosti zaměstnavatele v této oblasti jsou vymezeny v zákoníku práce a navazujících právních předpisech, zejména v zákoně 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zaměstnavatel je povinen na základě těchto zákonů zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na všechna rizika možného ohrožení jejich života a zdraví. Z praxe vyplývá, že odpovídající úroveň bezpečnosti práce je možné zajistit jen tehdy, jestliže znalost předpisů a vlastní výkon práce nejsou v rozporu. Každá pracovní činnost přináší určitá rizika, která často vedou ke vzniku nežádoucích událostí, zejména pracovních úrazů. Porušování právních předpisů v oblasti bezpečnosti práce u zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných je kontrolováno a postihováno orgány inspekce práce. Za zjištěná porušení jsou ukládány pokuty, které naplňují jak preventivní, tak represivní funkci.

„Bezpečnost při práci na pracovištích v EU“ (Bezpečnosť pri práci na pracoviskách v EU“)

Ing. Laurencia Jančurová, kontaktní osoba Evropské Agentury BOZP v rámci SR

Príspevok vysvetlil, z akých zásad vychádza európska legislatíva BOZP a ktoré inštitúcie a partneri pomáhajúci posilňovať implementáciu tejto legislatívy do vnútroštátnych systémov. Ukazal na odlišnosti v riadiacich orgánoch inšpekcie práce v štátoch EÚ v porovnaní so Slovenskom. Zaoberal sa hodnotením zásad BOZP na štátnej a medzinárodnej úrovni a objasnil zásady, podľa ktorých sa hodnotí efektívnosť inšpekcie práce tak, aby jej výsledky boli porovnateľné v rámci EÚ. Uplatňovanie spoločných zásad inšpekcie práce v oblasti BOZP na pracoviskách umožňujú porovnať a vytvárať odmienky na to, aby úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia európskych zamestnancov bola na približne rovnakej úrovni.

Existují vzorové příručky, určující společné zásady, vhodné nástroje na pomoc inspekci práce. Příručka Mezinárodní organizace práce (MOP) stanovuje aj etický kód, kterým by sa mala riadiť práca inšpektora. Zásady MOP sú prevzaté a uplatňované v praxi inšpekcie práce všetkých členských štátoch EÚ. Podľa zásad, ktoré stanovil Výbor vrchných predstaviteľov inšpekcie práce (ďalej SLIC) je nutné vo všetkých štátoch EÚ vytvárať systémy na monitorovanie pokroku v oblasti BOZP, poskytovať inšpektorom písomné usmernenia ako postupovať pri inšpekcii na pracoviskách a uviesť opatrenia, ktoré treba prijať v konkrétnej situácii. Členské štáty EÚ musia zavádzať opatrenia na zhromažďovanie, porovnávanie, analyzovanie a zverejňovanie informácií o činnosti v oblasti BOZP.

Príspevok obsahoval tiež prehľad európskych kampaní, organizovaných z iniciatívy SLIC a Európskej agentury pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Vysvetlil, aký je v nich rozdiel, aj keď sa v rámci týchto kampaní občas prelínajú tie isté problematiky, akými sú v posledných rokoch najmä stres, psychosociálne riziká, práca s chemickými látkami a riziká s tým súvisiace. Obsahom príspevku bol aj výsledok SLIC hodnotenia inšpekcie práce na Slovensku, ďalšie pripravované aktivity a kampane v rámci európskych inštitúcií. Oboznámenie s pripravovanými kampaňami obsahovalo zdôvodnenie výberu ich tém a objasnilo prehľad európskych priorít v oblasti BOZP. Cieľom príspevku bolo poukázať na prostriedky, ktoré môžu pomôcť dosiahnuť trvalé zlepšenie úrovne BOZP na pracoviskách EÚ, medzi ktoré patrí hlavne prevencia, informovanosť, sústredenie pomoci na malé a stredné podniky a výmena skúseností, hlavne príkladov Dobrej praxe medzi členskými štátmi EÚ.

„Zdravotní způsobilost pracovníků na stavbách“

Bc. Vladimír Mílek, předseda občanského sdružení Společná vize ČR

SPOLEČNÁ VIZE je profesní seskupení právnických a fyzických osob, které sdružuje snaha o zvýšení bezpečnosti na staveništi, pomoci osvěty, vzděláváním na společných seminářích, workshopech a konferencích, všech účastníků výstavby. Mezi členy se řadí koordinátoři BOZP na staveništi, bezpečnostní technici, projektanti, stavbyvedoucí, projektoví manažeři ale i investoři, majitelé objektů a jejich správci budov (facility management). Cílem je společný postup při zvyšování úrovně bezpečnosti práce na staveništi, metody a činnosti koordinátora BOZP na staveništi, zpracování plánů BOZP a provedení stavebníka (investora, zadavatele stavby) od záměru výstavby, přes bezpečnou realizaci až po užívání a údržbu objektu. K tomu využíváme legislativu, sjednocování pojmosloví, zpracovávání metodiky ale také příkladů správné praxe k předávání zkušeností ostatním členům.

Pro další zvýšení úrovně bezpečnosti práce ve výstavbě je potřeba se zabývat:

- vazbou zákona 309/2006 Sb. na stavební předpisy;
- vztahu projektanta stavby - stavbyvedoucího - technického dozoru stavebníka - koordinátora BOZP;
- strategie pro identifikaci, nebezpečnost a kontrolu rizik na staveništi;
- práce s azbestem a kontrolovaná pásma;
- pracovnělékařské služby jako nástroj pro BOZP na staveništi;
- zdravotní způsobilosti k práci na základě pracovnělékařské prohlídky;
- lékařský posudek a jeho důsledky na staveništi.

Přínosy konference

- Seznámení se s aktivitami slovenských partnerů (státních institucí, sdružení, podniků i jednotlivců) v problematice BOZP na pracovištích.
- Možnost poučit se z příkladů dobré praxe a konstruktivních podnětů, které prezentovali odborníci v této oblasti s dosažením cíle v nulové úrazovosti v jakékoliv společnosti, na kterémkoliv pracovišti a kdekoliv na stavbě.

- Prezentace fotografické soutěže zaměřené na příklady dobré praxe, nebezpečného chování na pracovišti, dobré nebo špatné technicko-bezpečnostní řešení zařízení apod.

Kompletní přehled příspěvků je uveden ve sborníku: [Zborník INCOBOZ 2014](#)

Program konference je dostupný na <http://www.incoboz.sk/program0.pdf>.

Vzorová citace

HLAVIČKOVÁ, Hana; HORÁČKOVÁ, Alena. 2. mezinárodní konference BOZP „Bezpečné pracoviště“ a ČESKO-SLOVENSKÝ seminář „Bezpečné stavenisko“. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2014, roč. 7, č. 2-3. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-03-2014/bezpecne-pracovisko-konference.html>>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[Hana Hlavičková](#)

[Mgr. Alena Horáčková](#)